

การพัฒนาเครื่องมือในการซักประวัติโรคทางนรีเวชที่พบบ่อยในร้านยา
สำหรับแรงงานต่างด้าวชาวพม่า

Development Common Gynecological Disease History Taking Instrument
for Myanmar Labour in Drugstore

ณิชวรรณ ตันติโสภณวนิช* และอัษฎางค์ พลนोक

Nidchawan Tantisophonwanish and Assadang Polnok*

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร อำเภอเมือง พิษณุโลก 65000

Faculty of Pharmaceutical Sciences, Naresuan University, Muang District, Phitsanulok 65000, Thailand

*Corresponding author: au.nidchawan@gmail.com

(Received: 16 October 2016; Accepted: 23 March 2017)

Abstract: The purpose of this study is to develop and evaluate a common instrument for eliciting gynecological disease to be implemented at drugstores with Myanmar workers. The methods used include two phases: 1) develop of history elicitation instrument, and 2) evaluation of the instrument at drug stores. The materials consisted of two types: first, common gynecological disease treatment charts, and second, common gynecological disease history books. The results are based on the participation of 88 persons, who evaluated the format of the instruments and the implementation of the instruments. The mean opinion score was more than 3.50, leading to the conclusion that the instruments were practical and useful.

Keywords: Gynecology, history taking, instrument, Myanmar labour, drugstore

บทคัดย่อ: วัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้เพื่อพัฒนาและประเมินเครื่องมือในการซักประวัติโรคทางนรีเวชที่พบบ่อยในร้านยา สำหรับแรงงานต่างด้าวชาวพม่า วิธีการวิจัย แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) การพัฒนาเครื่องมือสำหรับซักประวัติ และ 2) การประเมินผลความคิดเห็นที่มีต่อเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นในร้านยา เครื่องมือที่ใช้ 1) แผนภูมิแนวทางการรักษาโรคทางนรีเวชที่พบบ่อยที่ร้านยา และ 2) สมุดคำถามสำหรับอาการทางนรีเวชที่พบบ่อย ผลการวิจัย ผู้เข้าร่วมวิจัยจำนวน 88 คนประเมินความคิดเห็นที่มีต่อเครื่องมือด้านลักษณะรูปแบบ และ ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็น > 3.50 ซึ่งถือว่า ผ่านตามเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ โดยสรุปเครื่องมือสำหรับซักประวัติที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมด้านรูปแบบของเครื่องมือและสามารถนำมาใช้ได้จริง ในอนาคตอาจมีการปรับปรุงให้มีความเหมาะสมกับร้านยาแต่ละร้าน และการใช้งานจริงให้มากขึ้น

คำสำคัญ: นรีเวช ซักประวัติ เครื่องมือ แรงงานต่างด้าวชาวพม่า ร้านยา

คำนำ

ร้านยาเป็นหน่วยหนึ่งของระบบสุขภาพที่อยู่ใกล้ชิดประชาชน มีบทบาทสำคัญเปรียบเสมือนเป็นที่พึ่งด้านสุขภาพของชุมชนเป็นทางเลือกหนึ่งของประชาชนในการใช้บริการเมื่อมีอาการหรือเจ็บป่วยเบื้องต้น (common illness) เกสัชกรต้องมีความรู้ในการซักประวัติเพื่อรวบรวมข้อมูลความเจ็บป่วยของผู้รับบริการและประเมินสุขภาพเบื้องต้นเพื่อให้คำแนะนำที่เหมาะสมในการปฏิบัติตัวแก่ผู้รับบริการ ร้านยาเป็นหน่วยบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิที่มีความสำคัญและมีความใกล้ชิดมากที่สุดกับประชากรในชุมชนในด้านการรักษา โดยเน้นที่การให้คำปรึกษาและการจ่ายยาเพื่อบรรเทาอาการต่าง ๆ ไปจนกระทั่งสามารถรักษาโรคให้หายได้ ดังนั้นเกสัชกรจึงต้องมีความรู้ความชำนาญในวิชาชีพเป็นอย่างมากจึงจะสามารถวินิจฉัยโรคและจ่ายยาที่เหมาะสมที่สุดให้กับผู้มารับบริการแต่ละรายได้ ซึ่งส่วนที่สำคัญในการปฏิบัติงานคือทักษะในด้านการซักประวัติเพื่อรวบรวมข้อมูลความเจ็บป่วยที่สามารถนำไปสู่การวินิจฉัยโรคที่ถูกต้องได้ รวมทั้งการส่งต่อไปยังสถานบริการสาธารณสุขระดับอื่นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม (ศรีณย์, 2555)

ปัจจุบันเศรษฐกิจของประเทศไทยมีการขยายตัวมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มีการจ้างแรงงานต่างด้าวเพิ่มขึ้นตามไปด้วย จึงเกิดการหลั่งไหลของแรงงานต่างด้าวเข้าสู่ประเทศไทยเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา และจากการศึกษาข้อมูลทางสถิติของกองวิจัยตลาดแรงงาน กระทรวงแรงงาน จังหวัด นนทบุรี ปี พ.ศ. 2559 รายงานว่ามีจำนวนแรงงานต่างด้าวสูงถึง 70,943 คน (กรมการจัดหางาน, 2559) ส่งผลกระทบต่อการเข้าถึงการดูแลสุขภาพอนามัยของแรงงานต่างด้าว ดังนั้นเกสัชกรจำเป็นต้องมีอุปกรณ์ช่วยในการซักประวัติเพื่อรวบรวมข้อมูลความเจ็บป่วยและประเมินสุขภาพเบื้องต้นโดยเฉพาะปัญหาสุขภาพเกี่ยวกับสุขอนามัยทางเพศ เนื่องจากกลุ่มหญิงแรงงานต่างด้าวเลือกที่จะรักษาตัวโดยมารับบริการที่ร้านยาเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นเมื่อเจ็บป่วยหนัก หรือประสบอุบัติเหตุ

ร้ายแรง จึงจะมาใช้บริการจากสถานพยาบาล ทั้ง ๆ ที่ข้อมูลทางการแพทย์ยืนยันว่าสตรีเสี่ยงต่อการติดเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ง่ายกว่าผู้ชาย และมีอัตราการเจ็บป่วยสูงกว่าผู้ชาย (สุชาติ, 2554; สุสัน หา, 2555; Hu and Podhisita, 2008) โดยในปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยมีแรงงานต่างด้าวเพศหญิง ที่ได้รับอนุญาตทำงานในประเทศไทยสูงถึง 582,950 คน และข้อมูลจากสำนักงานสถิติ จังหวัด นนทบุรี พบว่าจำนวนผู้ป่วยนอก โรคระบบอวัยวะสืบพันธุ์ร่วมปัสสาวะ จากสถานบริการสาธารณสุข ของกระทรวงสาธารณสุข มีจำนวนเพิ่มขึ้น จนเมื่อปี พ.ศ. 2557 มีจำนวนผู้ป่วยถึง 122,898 คน (สำนักงานสถิติ จังหวัดนนทบุรี, 2557)

ประเทศไทยมีคู่มือสำหรับเป็นแนวทางการซักประวัติในการตรวจรักษาโรคทั่วไปสำหรับแพทย์ นักศึกษาแพทย์สำหรับแพทย์ใช้แนะนำประชาชนทั่วไป ในการดูแลรักษาตนเอง การป้องกัน และการปฏิบัติตัวเมื่อเป็นโรค ผลงานภาษาต่างประเทศมีคู่มือการสนทนาภาษาอังกฤษสำหรับแพทย์ใช้สนทนาการซักประวัติกับชาวต่างชาติที่สามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้ (นพดล, 2543) มีการใช้งานคู่มือการสนทนาภาษาพม่าสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประกอบการจ่ายยาในโรงพยาบาล สำหรับร้านยาแนวทางการซักประวัติที่ใช้ช่วยซักประวัติผู้มารับบริการที่เป็นแรงงานต่างด้าวชาวพม่ายังไม่มีผู้ศึกษาค้นคว้าไว้ ประกอบกับปัญหาของร้านยาเกสัชวิวัฒนะ จังหวัด นนทบุรี ผู้รับบริการที่มารับบริการด้วยโรคทางนรีเวชส่วนใหญ่ไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ และไม่มีล่ามมาด้วย บางรายมีการจดชื่อยาที่ต้องการจะซื้อมา ซึ่งเป็นชื่อยาที่ไม่สามารถสืบค้นได้ว่าเป็นยาอะไรและทำให้เกสัชกรชุมชนไม่สามารถสื่อสารได้ว่าผู้มารับบริการจำเป็นต้องใช้ยาตัวนั้นรักษาจริงหรือไม่ หรือต้องใช้เวลาในการอธิบายและสื่อสารโดยใช้ภาษาท่าทางเป็นเวลานาน ผลคือผู้รับบริการที่มีปัญหาการสื่อสารเหล่านี้ ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการแก้ไขปัญหสุขภาพ บางส่วนจะพาผู้แปลภาษากลับมาที่ร้านยาหลังเวลาผ่านไปนานเป็นวันหรือเป็นสัปดาห์ ดังนั้นการวิจัยนี้จึงพัฒนาเครื่องมือในการซักประวัติโรคทางนรีเวชขึ้นมา

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ ผู้มารับบริการสามารถสื่อสารอาการความเจ็บป่วยต่าง ๆ ของตนเองได้ ส่งผลทำให้เภสัชกรสามารถประเมินปัญหาสุขภาพเบื้องต้น และให้คำแนะนำหรือส่งต่อผู้รับบริการไปยังสถานบริการสาธารณสุขระดับอื่นได้อย่างเหมาะสม

อุปกรณ์และวิธีการ

การวิจัยนี้ได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยนเรศวร เลขที่โครงการ 507/57

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ หญิงแรงงานต่างด้าวชาวพม่าที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยอย่างถูกต้องตามกฎหมาย มีอายุตั้งแต่ 20 ขึ้นไป เข้ารับบริการด้วยอาการโรคทางนรีเวชที่พบบ่อย (โรคเฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของระบบสืบพันธุ์เพศหญิงที่พบบ่อยในร้านยา อันได้แก่ ตกขาวธรรมดา ตกขาวจากการติดเชื้อ และความผิดปกติของประจำเดือน รวมถึงการคุมกำเนิดด้วยยาเม็ดคุมกำเนิด) แต่มีปัญหาการสื่อสารภาษาไทย จำนวนทั้งสิ้น 88 คน

พื้นที่ที่ใช้การศึกษาวิจัย

ร้านยาเภสัชวัฒน์ จังหวัดนนทบุรี

ระยะเวลาที่ดำเนินการวิจัย

ในช่วงเดือน ตุลาคม 2558 ถึงเดือน มกราคม 2559

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสนทนากลุ่ม และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อเครื่องมือ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์แบบ focus group และ เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นต่อเครื่องมือ โดยงานวิจัยนี้จะเก็บรวบรวมข้อมูลโดยเภสัชกรเพียงคนเดียว และร้านยาเพียงร้านเดียว เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องการประสานงานกับผู้ให้บริการ

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติเป็น จำนวน ความถี่ และค่าเฉลี่ยวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นและแปลผลข้อมูลใช้

หลักเกณฑ์การให้คะแนนตามลิเคิร์ตสเกล (Likert scale) โดยเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ คือ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น > 3.50

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1: การพัฒนาเครื่องมือ

พัฒนาเครื่องมือซักประวัติจะทำการพัฒนาโดยใช้การสนทนากลุ่ม ซึ่งปกติแล้วผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มควรมีจำนวนประมาณ 6-12 คน แต่กลุ่มที่จะมีลักษณะโต้ตอบโต้แย้งกันที่สุดคือจำนวน 7-8 คน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกหญิงแรงงานต่างด้าวชาวพม่าที่เคยมีประวัติเจ็บป่วยด้วยโรคนรีเวชที่พบบ่อย จำนวน 8 คน ทำการทดสอบการสื่อความหมายของเครื่องมือและรวบรวมความคิดเห็นที่มีต่อเครื่องมือ โดยเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติ คือ ผู้มีวุฒิการศึกษาแพทยศาสตรบัณฑิต วุฒิบัตรแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ สาขาสตรีเวชศาสตร์ มีประสบการณ์ปฏิบัติงานในสถานพยาบาลที่มีแรงงานต่างด้าวชาวพม่ามารับบริการ ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 ท่าน (ทำการตรวจสอบภาษาไทย) ผู้มีวุฒิการศึกษาเภสัชศาสตรบัณฑิต และมีประสบการณ์ด้านจ่ายยาแรงงานต่างด้าวชาวพม่าในหน่วยจ่ายยาสูตินรีเวช ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 ท่าน (ทำการตรวจสอบภาษาไทย) ผู้มีเชื้อชาติพม่าที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยไม่น้อยกว่า 5 ปี วุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีจากสถาบันการศึกษาในประเทศไทย โดยมีประสบการณ์การทำงานเป็นล่ามแปลภาษาในสถานพยาบาลที่มีแรงงานต่างด้าวชาวพม่ามารับบริการ ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 ท่าน (ทำการตรวจสอบภาษาพม่า) โดยกำหนดเกณฑ์คือผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 3 ท่าน จาก 5 ท่าน มีความเห็นว่าเครื่องมือในการซักประวัติ มีความเหมาะสม ถือว่าเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นมาสามารถใช้ได้ จึงนำมาใช้ในการประเมินต่อไป

ขั้นตอนที่ 2: การประเมินเครื่องมือที่พัฒนาขึ้น

นำเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นไปทดสอบใช้งานจริงกับกลุ่มหญิงแรงงานต่างด้าวชาวพม่าที่มารับบริการด้วยโรคทางนรีเวชที่พบบ่อยที่ร้านยาเภสัชวัฒน์

จังหวัดนนทบุรี จำนวน 88 คน ทำการประเมินความคิดเห็นด้านรูปแบบของเครื่องมือ เช่น ขนาดของตัวอักษรและรูปภาพ และสีของกระดาษที่ใช้ ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ เช่น สามารถนำไปใช้งานได้ง่ายและสะดวก ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผลการศึกษา

ผลการพัฒนาเครื่องมือ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม จำนวน 8 คน ได้ผลดังตารางที่ 1

ตัวอย่างผลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม:

คำว่า ๖๑๑๑๑๑๑ (อ่านว่า “บาตะลา”

แปลว่า หรือไม่ใช่? หรือ มั้ยจะ?) ในบางคำถามสามารถตัดให้เหลือแค่ ๑๑๑๑ (อ่านว่า “ลา” แปลว่าหรือไม่? หรือ มั้ย?) ได้ คำว่า ๑๑๑๑๑ (อ่านว่า “ชิน”) เป็นคำสร้อยใช้ลงท้ายประโยค ทำดูเป็นทางการ หรือเป็นภาษาเขียน) ในบางคำถามปรับเป็น ๑๑๑๑๑ (อ่านว่า “บาลา” แปลว่าหรือไม่? หรือ มั้ย?)

คำบางคำสามารถแปลความหมายได้เหมือนกัน ตัวอย่างเช่น คำว่า ประจำเดือน สามารถใช้ว่า ๑๑๑๑๑๑๑๑๑ (อ่านว่า “ละชินนดะมดาชาติ” แปลว่า ประจำเดือน) หรือใช้แค่คำว่า ๑๑๑๑๑ (อ่านว่า “ตะมดา” แปลว่า ประจำเดือน) หรือ ๑๑๑๑ (อ่านว่า “ยาตี” แปลว่า ประจำเดือน) ได้ โดยทั้งนี้ว่าคำว่า ๑๑๑๑๑ (อ่านว่า “ตะมดา” แปลว่า ประจำเดือน) และคำว่า ๑๑๑๑ (อ่านว่า “ยาตี” แปลว่า ประจำเดือน) นิยมใช้พูดกัน โดยผู้ให้ข้อมูลลงความเห็นที่ใช้คำว่า ๑๑๑๑๑ (อ่านว่า

“ตะมดา” แปลว่า ประจำเดือน) จะดีกว่า เข้าใจง่ายเหมือนกันแต่จะดูสุภาพกว่า เปรียบคล้ายกับในภาษาไทย คำว่า ประจำเดือน สามารถเรียกได้หลายอย่าง เช่น ประจำเดือน, ระดู, เมนส์ คำว่า น้ำหนักสามารถใช้ว่า ๑๑๑๑๑ (อ่านว่า “อะเลฉิน” แปลว่า

น้ำหนัก) หรือ ๑๑๑ (อ่านว่า “วิต” แปลว่า น้ำหนัก) ได้ แต่ที่นิยมพูดกันมากที่สุด คือ ๑๑๑ (อ่านว่า “วิต” แปลว่า น้ำหนัก) เนื่องจากเป็นคำสมัยใหม่เหมือนคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ คำว่า weight โดยรวมแล้วเนื้อหาของเครื่องมือครอบคลุมอาการที่ต้องการอยากจะสื่อ ส่วนใหญ่เห็นว่ามีความจำเป็นเกินกว่าที่คิดไว้

เครื่องมือในการซักประวัติที่จัดทำขึ้น จะประกอบไปด้วย แผนภูมิแนวทางการรักษาโรคทางนรีเวชที่พบบ่อยที่ร้านยา มีลักษณะเป็นกล่องข้อความภายในเป็นรูปแบบคำถามอาการต่าง ๆ เป็นภาษาไทย ภาษาพม่า และภาษาอังกฤษ เป็นคำถามปลายปิดเพื่อให้ตอบ ใช่ (Yes) หรือ ไม่ใช่ (No) เท่านั้น จำนวนทั้งหมด 3 แผนภูมิ จำแนกตามโรคทางนรีเวชที่พบบ่อยที่ร้านยา ได้แก่ 1. ตกขาว/คันในช่องคลอด 2. ประจำเดือนขาด/ไม่มา และ 3. เลือดออกทางช่องคลอด/ประจำเดือนออกมากผิดปกติ/ตกเลือดระหว่างตั้งครรภ์ สมุดรูปแบบคำถามของอาการทางนรีเวชที่พบบ่อย สมุดจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มขนาด A 5 หนึ่งหน้าจะประกอบด้วยคำถามอาการต่าง ๆ เป็นภาษาไทย ภาษาพม่า และภาษาอังกฤษ โดยเป็นคำถามปลายปิดสั้นๆ เพื่อให้ตอบ ใช่ (Yes) หรือ ไม่ใช่ (No) จำนวน 3 เล่ม ได้แก่ 1. ตกขาว/คันในช่องคลอด 2. ประจำเดือนขาด/ไม่มา และ 3. การคุมกำเนิดด้วยยาเม็ดคุมกำเนิด

Table 1 General information of patient in focus group discussion

General information	Numbers (percent)
Age (years)	
20 – 29	7 (87.5)
30 - 39	1 (12.5)
40 – 49	0 (0)
More than 50	0 (0)
Marital status	
Single	6 (75)
Married	2 (25)
Widowed	0 (0)
Degree of education in Myanmar	
Uneducated	0 (0)
Primary school	5 (62.5)
High school	2 (25)
Bachelor	1 (12.5)
Other	0 (0)

*Number of patient in focus group discussion

ผลการประเมินเครื่องมือที่พัฒนาขึ้น

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจากการเก็บข้อมูลที่ร้านยาเภสัชวิริยะ จังหวัดนนทบุรี ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2558 ถึงเดือน มกราคม 2559 จำนวน 88 คน พบว่า มีอายุอยู่ในช่วง 20-29 ปี 58 คน มีสถานภาพสมรส 57 คน มีวุฒิการศึกษาในประเทศพม่าอยู่ในระดับประถมศึกษา 58 คน และประกอบอาชีพกรรมกรกิจการต่าง ๆ 46 คน โดยมารับบริการด้วยอาการตกขาวและคันในช่องคลอดรวม 32 คน อาการประจำเดือนขาด/ไม่มารวม 7 คน และการคุมกำเนิดด้วยยาเม็ดคุมกำเนิดรวม 49 คน ดังตารางที่ 2

โดยผลการประเมินด้านลักษณะรูปแบบทั่วไปของเครื่องมือ ประเมินความเหมาะสมของเครื่องมือในหัวข้อขนาดของเครื่องมือ สีและภาพประกอบโดยรวม สีของกระดาษที่ใช้ สีตัวอักษร ขนาดตัวอักษร และรูปแบบตัวอักษร ตกขาวและคันในช่องคลอด ผู้รับบริการมีความคิดเห็นในด้าน ขนาดของเครื่องมือ สีและภาพประกอบโดยรวม เช่น สีของกระดาษที่ใช้ สี ขนาด รูปแบบตัวอักษร และความพึงพอใจโดยรวมต่อเครื่องมือ มีค่านิยม ทั้งหมดเท่ากับ 4 ตามลำดับ ถือว่าอยู่ในเกณฑ์มาก ทั้งหมดประจำเดือนขาด/ไม่มา ผู้รับบริการมีความคิดเห็นใน

ด้าน ขนาดของเครื่องมือ สีและภาพประกอบโดยรวม สีของกระดาษที่ใช้ สีตัวอักษร และ ความพึงพอใจโดยรวมต่อเครื่องมือ มีค่านิยม ทั้งหมดเท่ากับ 4 ตามลำดับ ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ มาก และความคิดเห็นด้านขนาดตัวอักษร และรูปแบบตัวอักษร มีค่านิยม เท่ากับ 5 และ 5 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ มากที่สุด การคุมกำเนิดด้วยยาเม็ดคุมกำเนิด ผู้รับบริการมีความคิดเห็นในด้าน ขนาดของเครื่องมือ สีและภาพประกอบโดยรวม สีของกระดาษที่ใช้ สีตัวอักษร ขนาดตัวอักษร รูปแบบตัวอักษร และ ความพึงพอใจโดยรวมต่อเครื่องมือ มีค่านิยม ทั้งหมดเท่ากับ 4 ตามลำดับ ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ มาก ทั้งหมด และผลการประเมินความเหมาะสมของเครื่องมือด้านการนำไปใช้ประโยชน์ในหัวข้อช่วยให้บอกอาการแก่เภสัชกรได้ง่ายขึ้น ช่วยให้บอกอาการแก่เภสัชกรได้รวดเร็วขึ้น ช่วยให้บอกอาการแก่เภสัชกรได้ครบถ้วน

ในด้านการนำไปใช้ประโยชน์โดยรวม เครื่องมือนี้มีประโยชน์มากน้อยเพียงใด ตกขาวและคันในช่องคลอด ผู้รับบริการมีความคิดเห็นในด้านช่วยให้บอกอาการแก่เภสัชกรได้รวดเร็วขึ้น และช่วยให้บอกอาการแก่เภสัชกรได้ครบถ้วน มีค่านิยม เท่ากับ 4 และ 4 ตามลำดับ ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ มาก และความ

คิดเห็นในด้านช่วยให้บอกอาการแสบคันได้ง่ายขึ้น และ ในด้านการนำไปใช้ประโยชน์โดยรวม เครื่องมือนี้มีประโยชน์มากน้อยเพียงใด มีค่าฐานนิยมเท่ากับ 5 และ 5 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ มากที่สุด ประจำเดือนขาด/ไม่มา ผู้รับบริการมีความคิดเห็นในด้านช่วยให้บอกอาการแสบคันได้ง่ายขึ้น ช่วยให้บอกอาการแสบคันได้รวดเร็วขึ้น และ ในด้านการนำไปใช้ประโยชน์โดยรวมเครื่องมือนี้มีประโยชน์มากน้อยเพียงใด มีค่าฐานนิยมเท่ากับ 5, 5 และ 5 ตามลำดับ ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ มากที่สุด และความคิดเห็นด้าน ช่วยให้บอก

อาการแสบคันได้ครบถ้วน มีค่าฐานนิยมเท่ากับ 4 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ มาก การคุมกำเนิดด้วยยาเม็ดคุมกำเนิดผู้รับบริการมีความคิดเห็นในด้านช่วยให้บอกอาการแสบคันได้รวดเร็วขึ้น ช่วยให้บอกอาการแสบคันได้ครบถ้วน และการนำไปใช้ประโยชน์โดยรวมเครื่องมือนี้มีประโยชน์มากน้อยเพียงใดมีค่าฐานนิยมเท่ากับ 4, 4 และ 4 ตามลำดับ ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ มาก และความคิดเห็นด้านช่วยให้บอกอาการแสบคันได้ง่ายขึ้น มีค่าฐานนิยมเท่ากับ 5 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ มากที่สุด

Table 2 General information of participants

General information	Number (percent)		
	Vaginal discharge/ vaginal itching (n= 32)	Missed period (n= 7)	Contraception by contraceptive pill (n= 49)
Age(Years)			
20 - 29	20 (62.50)	6 (85.71)	32(65.31)
30 - 39	11 (34.38)	1 (14.29)	16 (32.65)
40 – 49	1 (3.12)	- (-)	1 (2.04)
More than 50	- (-)	- (-)	- (-)
Marital Status			
Single	7 (21.87)	4 (57.14)	12 (24.50)
Married	23 (71.88)	3 (42.86)	31 (63.26)
Widowed	2 (6.25)	- (-)	6 (12.24)
Degree of Education in Myanmar			
Uneducated	3 (9.38)	-(-)	1 (2.04)
Primary school	17 (53.12)	3(42.86)	38 (77.55)
High school	12 (37.50)	4(57.14)	10 (20.41)
Bachelor	- (-)	-(-)	- (-)
Other	- (-)	-(-)	- (-)
Occupation			
Construction Labor	3 (9.38)	- (-)	5 (10.20)
Other Labor	20 (62.50)	6 (85.71)	20 (40.82)
Servant in the house	7 (21.87)	1 (14.29)	17 (34.70)
Other service	2 (6.25)	- (-)	6 (12.24)
Other	- (-)	- (-)	1 (2.04)

หมวดคำทักทาย / Greetings

หมวด	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	ภาษาเขมร	คำอ่าน	ภาษาพม่า	คำอ่าน	
Chapter 1 	คำทักทาย	สวัสดี	Hi / Hello	มูทู่	ซำ จอเตอ	ม่งคอง	หมิ่นกะหล่ำบ่า
	ยินดีที่ได้รู้จัก	Nice to meet you.	โกกแซนแซตลอกุล	วิก-เรียว โดย บาน จุกาล	อวฺ.อุตวอจฺจวอวอ	ตวี ะชะ-วัน-ตา-บ่า-แม	
	ลาก่อน	Goodbye	สลาตอแซ	เล็ย-เสน-เฮีย	จวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.	คัตอ-แนม	
	สบายดีไหม	How are you?	มูจอนญอแซ	ซุ-ซัน-บาย-เจีย-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.	เนน-แก-ลา	
	คุณชื่ออะไร	What Is Your Name?	มูทอญอญ ?	เน็ยะ-ซุ-อะ-เรีย	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.	ซัน-บะ-น-แนม-แบ-แก-แล	
	ฉันชื่อ...	My name is...	มูทอญอญ...	คณึน-ซุ-แนม...	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.	จะ-นอ-แนม-แนม...	
คำทักทาย	ยินดีต้อนรับ	Welcome	มูจอนญอญ	โหม-จว-กุน	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.	โจฟ-ป่าน-เค	
	เคย	Once	ลุด	ทอ-ว	อวฺ.อวฺ.อวฺ.	ซุ-เต	
	ไม่เคย	Never	อิลลุด	น่น-ทอ-ว	-อวฺ.อวฺ.	มะ-ทอ-ว	
	ใช่	Yes	ฮือ	แมน	อวฺ.อวฺ.อวฺ.	โอ-ว-เต	
	ไม่ใช่	No	ฮือฮือ	น่น-แมน	อวฺ.อวฺ.อวฺ.	มะ-โอ-ว-เต	
	ไม่แน่ใจ	Not Sure	อิลลุด	น่น-จว-น หรือ-อว-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.	มะ-เต-น-บ	
	ขอบคุณ	Thank You	มูจอนญอญ	อว-กุน	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.	เจ-ซุ-น-บ่า-เค	
	ขอโทษ	Sorry	มูจอนญอญ	โหม-โธ	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.	เต-น-บ-น-บ่า-เค	
	ขอให้โชคดี	Good Luck	มูจอนญอญ	โหม-โธ-เมียน-ซอ-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.	กั้น-แก-ป-น	

ภาษาไทย	คำอ่าน	ภาษาพม่า
สบายดี	เนน-แก-แล	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
แล้วคุณล่ะ.....สบายดีไหม	นิน-อ-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
ชื่ออะไร?	น-น-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
กระผมชื่อ	*จะ-น-น-น-น-น-น (ชาย)	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
คุณชื่อ	จะ-น-น-น-น-น-น (หญิง)	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
ยินดีที่ได้รู้จัก	ได้-ย-น-น-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
แล้วพบกันใหม่	น-น-น-น-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
ขอให้โชคดี	กั้น-แก-ป-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
ขอเชิญ	จัว-ป-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
ยินดีต้อนรับ	โจ-ฟ-ป-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
ขอโทษ	เต-น-บ-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
ขอบคุณ	เจ-ซุ-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
ขอบคุณมาก	เจ-ซุ-น-น-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
กินข้าวหรือยัง	น-น-น-น-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
กินแล้ว	น-น-น-น-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
ยังไม่กิน	น-น-น-น-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
ครับ	น-น-น-น-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
ค่ะ	น-น-น-น-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.

ภาษาไทย	คำอ่าน	ภาษาพม่า
สวัสดี (เมื่อพบกัน)	มิง-กะ-ลา-ป-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.
สวัสดีจากก่อน (เมื่อจากลา)	น-น-น-น-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
สบายดีไหม	น-น-น-น-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
สบายดี	น-น-น-น-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
แล้วคุณล่ะ.....สบายดีไหม	น-น-น-น-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
ชื่ออะไร?	น-น-น-น-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
กระผมชื่อ	*จะ-น-น-น-น-น-น-น (ชาย)	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
คุณชื่อ	จะ-น-น-น-น-น-น-น (หญิง)	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
ยินดีที่ได้รู้จัก	น-น-น-น-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
แล้วพบกันใหม่	น-น-น-น-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
ขอให้โชคดี	กั้น-แก-ป-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
ขอเชิญ	จัว-ป-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
ยินดีต้อนรับ	โจ-ฟ-ป-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
ขอโทษ	เต-น-บ-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
ขอบคุณ	เจ-ซุ-น-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
ขอบคุณมาก	เจ-ซุ-น-น-น-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
กินข้าวหรือยัง	น-น-น-น-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
กินแล้ว	น-น-น-น-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
ยังไม่กิน	น-น-น-น-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
ครับ	น-น-น-น-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.
ค่ะ	น-น-น-น-น-น-น-น	อวฺ.อวฺ.อวฺ.อวฺ.

Figure 1 Comparison of content in greeting category of instrument from other institute

หมวด อวัยวะภายนอก / External Organs

หมวด	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	ภาษาเขมร	คำอ่าน	ภาษาพม่า	คำอ่าน
อวัยวะ ภายนอก	ร่างกาย	Body	ลกทช	เถียง-กาย	တွင်္ဂန္တု	โก่-ทันตะ
	ศีรษะ	Head	ศุกข	กบาล	ခေါင်း	เซา-ริ
	ผม	Hair	มก	เซาะ	ဆံပင်	สะ-ปิ่น
	หน้า	Face	ชุก	มุก	မျက်နှာ	มแอ็ดหน้า
	หน้าผาก	Forehead	ชุกม	ทงอ	နား	นะ-พู
	คิ้ว	Eyebrow	อึ้น-ชุก	จิก-เจิม	မျက်စိ	มแอ็ดโลง
	ตา	Eye	มูก	ภแนก	မျက်လှည့်	มแอ็ดโลง
	ตาขาว	Iris	มูกชุก	ภแนก-ภแนก	မျက်စိ	มแอ็ดโลง
	ตาขาว	White of the Eye / Sclera	มูกม	ภแนก-ชอ	မျက်လှည့်	มแอ็ดโลง
	ตาขาว	White of the Eye / Sclera	มูกม	ภแนก-ชอ	မျက်လှည့်	มแอ็ดโลง
อวัยวะ ภายใน	ขนตา	Eyeyash	มูกชุก	โรน-ภแนก	မျက်လှည့်	มแอ็ดโลง
	หนวด	Beard	ศุกข	ปุก-มวด	ခွတ်ခွတ်	นะ-คัมมว
	หู	Ear	ชุกชุก	ชอ-เชือก	နား	นะ-ยแอ็ด
	จมูก	Nose	ชุกชุก	จอ-มอช	နှာ	หน้า-เซา
	โพรงจมูก	Nostril	ชุกชุก	จอน-มอช	နှာ	หน้า-เซา
	ขากรรไกร	Jaw	ชุกชุก	ทก-มอช	ခွတ်ခွတ်	นะ-คัมมว
	ปาก	Mouth	ชุกชุก	มวด	ခွတ်ခွတ်	นะ-คัมมว
	ริมฝีปาก	Lips	ชุกชุก	มวด-มวด	ခွတ်ခွတ်	นะ-คัมมว
	แก้ม	Cheek	ชุกชุก	ทปว	ခွတ်ခွတ်	นะ-คัมมว
	แก้ม	Cheek	ชุกชุก	ทปว	ခွတ်ခွတ်	นะ-คัมมว

อวัยวะภายนอก

ภาษาไทย	คำอ่าน	ภาษาพม่า
อวัยวะภายนอก	คันตาโก-เปียนปะ-อะเชก-อะไป	ခွတ်ခွတ်(အစိတ်အပိုင်း)
ร่างกาย	คัน-ตา-โก	ခွတ်ခွတ်
อวัยวะ (ชิ้น)	อะ-เชก-อะ-ไป	ခွတ်ခွတ်(အစိတ်အပိုင်း)
หัว	อุ-กา	ဦးခေါင်း
เส้นผม	ชะ-ปิ่น	ဆံပင်
หนวด	หนก-คาน-มว	ခွတ်ခွတ်
หู	นา	နား
คิ้ว	เมียด-คิ้ว	မျက်စိ
ตา	เมียด-ชิ	မျက်စိ
จมูก	นะ-เซา	နှာ
รูจมูก	นะ-เซา-เปา	နှာခေါင်း
ปาก	ปะ-ชาด	ခွတ်ခွတ်

อวัยวะภายนอก

ภาษาไทย	คำอ่าน	ภาษาพม่า
อวัยวะภายนอก	คัน-ตา-โก-เปียนปะ-อะเชก-อะ-ไป	ခွတ်ခွတ်(အစိတ်အပိုင်း)
ร่างกาย	คัน-ตา-โก	ခွတ်ခွတ်
อวัยวะ (ชิ้น)	อะ-เชก-อะ-ไป	ခွတ်ခွတ်(အစိတ်အပိုင်း)
หัว	อุ-กา	ဦးခေါင်း
เส้นผม	ชะ-ปิ่น	ဆံပင်
หนวด	หนก-คาน-มว	ခွတ်ခွတ်
หู	นา	နား
คิ้ว	เมียด-โลง	မျက်စိ
ตา	เมียด-ชิ	မျက်စိ
จมูก	หน้า-เซา	နှာ
รูจมูก	หน้า-เซา-เปา	နှာခေါင်း
ปาก	ปะ-ชาด	ခွတ်ခွတ်
คาง	เม-เซ	ခွတ်ခွတ်
ไห่	ปะ-โกง	ခွတ်ခွတ်
มือ/แขน	และ-มา	လက်/အောက်
ข้อศอก	ตะ-ตา-ชิด	ဘေး
ข้อมือ	และ-ชิด	လက်ခေါင်း
นิ้วมือ	และ-ชา	လက်ချောင်း
นิ้วชี้	และ-โย	လက်ညှိုး
นิ้วกลาง	และ-ชะ-แอ	လက်လေး

Figure 2 Comparison of content in organ category of instrument from other institute

หมวดการซักประวัติ / History taking

หมวด	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	ภาษาชนร	คำอ่าน	ภาษาพม่า	คำอ่าน
การซักประวัติ	ความดันต่ำ	Hypotension/ Low Blood Pressure	เลือดน้อย	คโย เนอะ-สูง หรือ เจอะ เซียม	သွေးဖိနိမ့်နိမ့်	ตเวี เป่าม่อ เนย
	ความดันโลหิต	Blood Pressure	เลือดมาก	เลือด-เซียม	သွေးဖိမြင့်	ตเวี เป่าม่อ เนย
	ด้านใน	Inside	กลาง	คาง กูม	အတွင်း	อะ ตวิน
	ด้านนอก	Outside	กลาง	คาง เกรว	အပြင်	อะ ปชิน
	ด้านข้าง	Side View	ข้าง	จ้อม-เซียง	ဘေး	เบ
	อยู่นิ่งๆ	Stay Still/ hold it	หยุดนิ่ง	เนว โยย ซะเจอม	ငြိမ်တည်း	เหยง เหยง เหม
	ขยับ	Move	กุกุช / อก	จ้อม-กิก / เหยก	လှုပ်ရှား	โล้วซาบ่า
การซักประวัติ	ใกล้	Near	ใกล้	จิด	အနီး	อะนี
	ไกล	Far	ไกล	จาย	အဝေး	อะเว
	ระหว่าง	Space	ระหว่าง	จ้อม-เลอะย	အတွင်းအကြား	อะกว่า เว

การสื่อสารซักประวัติโดยทั่วไป

ภาษาไทย	คำอ่าน	ภาษาพม่า
มีโรคประจำตัวไหม	บ่า-ยอก-ก่า-อะ-ซัน-ซี-แล	ဘာရောဂါအရှိလဲ
โรคเบาหวาน	ซี-โง-ยอก-ก่า	သီးချိုရောဂါ
โรคความดันเลือดสูง	ควย-โด-ยอก-ก่า	သွေးဖိខ្ពស់ရောဂါ
โรคโลหิตจาง	ควย-เจ-ยอก-ก่า	သွေးနည်းရောဂါ
วันโรคปอด	อะ-ซก-คี่-บี	အဆုတ်ဘီဘီ
โรคกระเพาะ	เกน-ส่า-ยอก-ก่า	ကင်္သောရောဂါ
โรคหัวใจ	หนะ-ลง-ยอก-ก่า	နှလုံးရောဂါ
โรคไต	เจ้ากั-ยอก-ก่า	ကျောက်ကပ်ရောဂါ
มี	ซี-เค้	ရှိတယ်
ไม่มี	หนะ-ซี-บู	မရှိဘူး
เคยผ่าตัดไหม	แคว-ซีก-ซัน-พู-ตะ-ลา	ခွဲစိတ်ခံဘူးသလား
เคย	พู-เค้	ဖူးတယ်
ไม่เคย	หนะ-พู-บู	မ ဖူးဘူး
เคยแพ้ยาไหม	เซ-นะ-แคว-คี่-ซี-ตะ-ลา	ဆေးမတုံ့ဘာရှိသလား
เคยแพ้อาหาร	นะ-แคว-คี่-อะ-ส่า-ซี-ลา	မတုံ့ဘာအစားရှိသလား
มองเห็นชัดไหม	ก่องก่อง-นยั้น-ลา	ကောင်းကောင်းမြင်သလား
การได้ยินชัดไหม	ก่องก่อง-จา-ลา	ကောင်းကောင်းကြားသလား

การสื่อสารซักประวัติโดยทั่วไป

ภาษาไทย	คำอ่าน	ภาษาพม่า
มีโรคประจำตัวไหม	บ่า-ยอก-ก่า-อะ-ซัน-ซี-แล	ဘာရောဂါအရှိလဲ
โรคเบาหวาน	ซี-โง-ยอก-ก่า	သီးချိုရောဂါ
โรคความดันเลือดสูง	ควย-โด-ยอก-ก่า	သွေးဖိខ្ពស់ရောဂါ
โรคโลหิตจาง	ควย-เจ-ยอก-ก่า	သွေးနည်းရောဂါ
วันโรคปอด	อะ-ซก-คี่-บี	အဆုတ်ဘီဘီ
โรคกระเพาะ	เกน-ส่า-ยอก-ก่า	ကင်္သောရောဂါ
โรคหัวใจ	หนะ-ลง-ยอก-ก่า	နှလုံးရောဂါ
โรคไต	เจ้ากั-ยอก-ก่า	ကျောက်ကပ်ရောဂါ
มี	ซี-เค้	ရှိတယ်
ไม่มี	หนะ-ซี-บู	မရှိဘူး
เคยผ่าตัดไหม	แคว-ซีก-ซัน-พู-ตะ-ลา	ခွဲစိတ်ခံဘူးသလား
เคย	พู-เค้	ဖူးတယ်
ไม่เคย	หนะ-พู-บู	မ ဖူးဘူး
เคยแพ้ยาไหม	เซ-นะ-แคว-คี่-ซี-ตะ-ลา	ဆေးမတုံ့ဘာရှိသလား
เคยแพ้อาหาร	นะ-แคว-คี่-อะ-ส่า-ซี-ลา	မတုံ့ဘာအစားရှိသလား
มองเห็นชัดไหม	ก่องก่อง-นยั้น-ลา	ကောင်းကောင်းမြင်သလား
การได้ยินชัดไหม	ก่องก่อง-จา-ลา	ကောင်းကောင်းကြားသလား

Figure 3 Comparison of content in history taking category of instrument from other institute

หมวด การตรวจร่างกาย / physical examination

หมวด	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	ภาษาเขมร	คำอ่าน	ภาษาพม่า	คำอ่าน
การตรวจร่างกาย	อาการเป็นอย่างไร	What are you symptoms?	เกิดมีอะไร?	เกิด มีอะไร	ဘဝရှိလေဘဝ	บ่า พยิด หล่า ตละ
	รู้สึกอย่างไร	How do you feel?	อะไรถึงอย่างนั้น?	เจอย แด อย่างเมม	သိသိဘဝသိသိဘဝသိသိ	เซ็ล เทมบ่าบ่ โหล่ ซิ่น ซาเยะ ตละ
	เจ็บบริเวณไหน	Where is the pain?	เจ็บตรงไหน?	ข้อ ตรงไหน	ဘဝသိသိဘဝသိသိ	แบ่ เทนบ่า หล่า หล่า ตละ
	เป็นมานานเท่าไร	How long have you...?	เจ็บมานานไหม?	ข้อ ยู่ ปอน-นา	သိသိဘဝသိသိဘဝသိသိ	พยิด เทนบ่า บ่า เล็กก่า บ่า
	ให้ช่วยอะไรไหม	What can I do for you?	ทำอะไรให้?	เมียน อะเวีย โย ยะ เต	ဘဝသိသိဘဝသိသိ	บ่า เมีย (ท่วย) ยะ เม
	กรุ๊ปเลือด	Blood Type	กรุ๊ปเลือด	กรุ๊ป-เมียน	ဘဝသိသိ	ตล ไร้วี
การตรวจร่างกาย	ป่วย	Sick/ ill	ป่วย / มีไข้	ข้อ / เมียน ซวาล-คอรัน	ဘဝသိသိ	เพีย หล่า ที่
	อาการปวด	Ache	มีไข้ ร	ข้อ โยจ-โอย/ หรือ ยี่ น	ဘဝသိသိ	ได้ แค แด คละ
	อาการเจ็บ	Pain	มีไข้ ร	ข้อ-จิบ	ဘဝသိသိ	หล่า จิบ แด คละ
	อาการชา	Numb	มีไข้	ข้อ-จิบ	ဘဝသိသိ	โถ่ง จิบ แด คละ
	อาการแสบ	Sting	มีไข้	ข้อ-จิบ	ဘဝသိသိ	บ่า ชัด บ่า หล่า
	อาการคัน	Itchy	มีไข้	ข้อ-จิบ	ဘဝသိသိ	ยา หิ้น แด คละ

การสื่อสารอาการที่พบบ่อย

ภาษาไทย	คำอ่าน	ภาษาพม่า
ปวดท้อง	ไป-หน้า-แด	อุ๊-กิ-จาว-ตวัน
ปวดท้องมาทั้งวัน	ไป-หน้า-ตา-แบนิ-เยะ-ซี-บิล	อุ๊-กิ-จาว-ตวัน-จัน-จัน-จัน-จัน-จัน
เป็นไข้	พยา-แด	จาว-ตวัน
เป็นหวัด	นา-ซี-แด	จาว-ตวัน
คลื่นไส้ / อาเจียนไหม	บ๊ว-อาน-ลา	บ๊ว-อาน-ลา
หกล้ม	แล-จี-แด	ลัน-จาว-ตวัน
ถูกทำร้ายร่างกาย	ทุ-ยี่-คาน-เย-แด	ทุ-ยี่-คาน-เย-แด
ถูกข้อมแข็ง	มา-เตะ-อะ-ยานะ-ที-แด	มา-เตะ-อะ-ยานะ-ที-แด
อาเจียน เป็นเลือด	โต-อาน-แด	โต-อาน-แด
ท้องเสีย	วาน-คาว-แด	วาน-คาว-แด
เจ็บหน้าอก	อิน-บัก-นา-แด	อิน-บัก-นา-แด
หายใจไม่ออก	อะ-เต็ค-ซุ-มะ-เย-บู	อะ-เต็ค-ซุ-มะ-เย-บู
หอบ เหนื่อย	มอ-ปาน-แด	มอ-ปาน-แด
เจ็บ	นา-แด	จาว-ตวัน
ปวด	ไ-แด	อุ๊-กิ-จาว-ตวัน
แสบ	ซัด-แด	อว-จัน-ตวัน
คัน	พยา-แด	วาว-ตวัน
ป่วย	เน-มะ-เกา-บู	เน-มะ-เกา-บู

การสื่อสารอาการที่พบบ่อย

ภาษาไทย	คำอ่าน	ภาษาพม่า
ปวดท้อง	ไป-หน้า-แด	อุ๊-กิ-จาว-ตวัน
ปวดท้องมาทั้งวัน	ไป-หน้า-ตา-แบนิ-เยะ-ซี-บิล	อุ๊-กิ-จาว-ตวัน-จัน-จัน-จัน-จัน-จัน
เป็นไข้	พยา-แด	จาว-ตวัน
เป็นหวัด	นา-ซี-แด	จาว-ตวัน
คลื่นไส้ / อาเจียนไหม	บ๊ว-อาน-ลา	บ๊ว-อาน-ลา
หกล้ม	แล-จี-แด	ลัน-จาว-ตวัน
ถูกทำร้ายร่างกาย	ทุ-ยี่-คาน-เย-แด	ทุ-ยี่-คาน-เย-แด
ถูกข้อมแข็ง	มา-เตะ-อะ-ยานะ-ที-แด	มา-เตะ-อะ-ยานะ-ที-แด
อาเจียน เป็นเลือด	โต-อาน-แด	โต-อาน-แด
ท้องเสีย	วาน-คาว-แด	วาน-คาว-แด
เจ็บหน้าอก	อิน-บัก-นา-แด	อิน-บัก-นา-แด
หายใจไม่ออก	อะ-เต็ค-ซุ-มะ-เย-บู	อะ-เต็ค-ซุ-มะ-เย-บู
หอบ เหนื่อย	มอ-ปาน-แด	มอ-ปาน-แด
เจ็บ	นา-แด	จาว-ตวัน
ปวด	ไ-แด	อุ๊-กิ-จาว-ตวัน
แสบ	ซัด-แด	อว-จัน-ตวัน
คัน	พยา-แด	วาว-ตวัน
ป่วย	เน-มะ-เกา-บู	เน-มะ-เกา-บู
จุก	เอ้า	อว-จัน-ตวัน
แสบ	แคว-แด	อว-จัน-ตวัน
หกล้ม	โจ-แด	อว-จัน-ตวัน
หกล้ม	เก๊-แด	อว-จัน-ตวัน
หกล้ม	คะ-คิ-ลัน-แด	อว-จัน-ตวัน
หกล้ม	คะ-คิ-ลัน-แด	อว-จัน-ตวัน

Figure 4 Comparison of content in physical examination category of instrument from other institute

หมวด ระบบสืบพันธุ์ / Reproductive system

หมวด	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	ภาษาเขมร	คำอ่าน	ภาษาพม่า	คำอ่าน
ระบบสืบพันธุ์ Chapter 19 	อัณฑะ	Testis	ถงสฺกฺ	ปอง-ชวาช	တုးတုး	เว เซ่
	ถุงอัณฑะ	Scrotum	ช่งถงสฺกฺ	ท็อง ปอง-ชวาช	ကဝိဝံဒီဝိ	กั๊ดบี่ แป๋ เอียบี่
	ต่อมลูกหมาก	Prostate	ทฺรทฺทฺทฺทฺทฺทฺทฺทฺ	กรอ-เปญ ปวด บือม-ปุง โนม โประฮ	သုတ်လည်ကလင်း	โต้วแห่ คะ ลิน
	อวัยวะเพศ	Sexual Organ	บฺรหฺบ่เกจ	ปรอ-ด๊บ-เพท	လိင်ဝိသုက်မူအဂ္ဂါ	เหล่งซัด แญ่ตมู้ อั้นซ่า
	ท่อปัสสาวะ	Urethra	บฺรหฺเกส	บ็อง-ฮัว โนม	အိလင်းကြောင်း	ซีลัน เจาง์
	กระเพาะปัสสาวะ	Bladder	ถุกเกส	ฟโลก โนม	အိအိဝိ	ซี เอียบี่
	รังไข่	Ovary	ฝៃสฺกฺ	ไต ชฺบูน	အဝုဒ္ဓိဝိ	อะเซ่ เอี่ยม
ระบบสืบพันธุ์	มดลูก	Uterus	สฺกฺ	ชฺบูน	သားအိမ်	ตา เอี่ยม
	ปากมดลูก	Cervix	เกตส์สฺกฺ	มวด ชฺบูน	သားအိမ်ဝ	ตา เอี่ยม ะ
	ช่องคลอด	Vulva	เขาสี	โย-นึ	မအဂ္ဂါ	มะอั้นซ่า

Do you know
What is
Uterus ?

รู้สิจ๊ะ
ก็มดลูก
ยังไฉละ

Figure 5 Example of content in reproductive system category of instrument of Thai-English-Myanmar-Kampuchean for health officials in foreign population health service

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาเครื่องมือในการซักประวัติโรคทางนรีเวชที่พบบ่อยในร้านยาสำหรับแรงงานต่างด้าวชาวพม่าจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและประเมินเครื่องมือในการซักประวัติโรคทางนรีเวชที่พบบ่อยในร้านยาสำหรับแรงงานต่างด้าวชาวพม่าจากผลการทดลองการใช้เครื่องมือที่พัฒนาขึ้น

สำหรับการพัฒนาเครื่องมือในการซักประวัติโรคทางนรีเวชที่พบบ่อยในร้านยาด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม เป็นการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ทำให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและได้ข้อมูลที่เหมาะสมมากที่สุด การสนทนากลุ่มจึงเป็นวิธีในการพัฒนาเครื่องมือที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ทั้งนี้มีหลายงานวิจัยเช่น การพัฒนาฉลากภาพสำหรับผู้ป่วยที่ไม่รู้หนังสือ การพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน และการพัฒนากิจกรรม

การพยาบาล ได้นำวิธีการสนทนากลุ่มมาใช้เพื่อพัฒนา ฉลากยา พัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยและการพัฒนา บันทึกรายการพยาบาลที่มีอยู่ เพื่อให้ได้ฉลากยา ระบบ การดูแลผู้ป่วยและบันทึกทางการพยาบาล ที่เหมาะสม กับกลุ่มตัวอย่างของแต่ละงานวิจัย(บรรณรัตน์ และสงวน, 2557ก ,ข ; จ ริ น ท ร ี แ ล ะ ค ณ ะ , 2557; Daraidotsadeekul, 2009)

สำหรับการประเมินผลของเครื่องมือที่ พัฒนาขึ้นด้านลักษณะรูปแบบทั่วไป และด้านการ นำไปใช้ประโยชน์ของเครื่องมือ ผ่านตามเกณฑ์การ ประเมินที่ตั้งไว้ ซึ่งถือว่าเครื่องมือมีลักษณะที่เหมาะสม สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง สอดคล้องกับงานวิจัย เกี่ยวกับเครื่องมือที่ช่วยในการสื่อสารระหว่างแพทย์กับ ผู้ป่วย พบว่า เครื่องมือส่วนใหญ่มีความน่าเชื่อถือและ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง แต่อย่างไรก็ตามการ ตรวจสอบเครื่องมือเก่าที่มีอยู่เดิม กับการสื่อสารโดยใช้ ภาษาภาษาก็ยังเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอยู่ (Boon and Stewart, 1998) โดยในปัจจุบันมีหลายหน่วยงานที่ พัฒนาและจัดทำคู่มือด้านภาษาออกมาเผยแพร่ให้ ความรู้ ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเนื้อหาที่คล้ายคลึงกัน คือ เน้นการใช้ชีวิตประจำวันเป็นหลัก โดยในหมวดคำ ทักทายคู่มือที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดทำขึ้น จะค่อนข้างมี เนื้อหาครอบคลุมและครบถ้วน ดังภาพที่ 1 ในขณะที่ คู่มือที่ผู้วิจัยที่พัฒนาขึ้นจะมีเพียง คำกล่าวทักทาย สวัสดี และคำกล่าว ขอบคุณ เท่านั้น และในหมวด อวยวะต่าง ๆ คู่มือที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดทำขึ้น จะ ค่อนข้างมีเนื้อหาครอบคลุมและครบถ้วน ดังภาพที่ 2

ในขณะที่คู่มือที่ผู้วิจัยที่พัฒนาขึ้นจะไม่มี เนื้อหาในส่วนนี้ในหมวดการชักประวัติ คู่มือส่วนใหญ่ที่ หน่วยงานต่าง ๆ จัดทำขึ้นจะเป็นการชักประวัติ เบื้องต้นเท่านั้น โดยเนื้อหาของคู่มือที่มีพบในปัจจุบัน จะมีลักษณะข้อมูลคล้ายคลึงกัน ซึ่งจะแตกต่างเพียง เล็กน้อย ดังภาพที่ 3

และในขณะที่หมวดการตรวจร่างกาย จะเป็น การตรวจร่างกายเบื้องต้นเท่านั้น เช่น เป็นมากี่วัน อาการคลื่นไส้ ท้องเสีย เป็นไข้ เป็นต้น โดยเนื้อหาของ คู่มือที่มีพบในปัจจุบันจะมีลักษณะข้อมูลคล้ายคลึงกัน ซึ่งจะแตกต่างเพียงเล็กน้อย เช่น ในบางคู่มือมีคำถาม

อาการเพิ่มมา เช่น อาการเป็นอย่างไร รู้สึกอย่างไร เจ็บ บริเวณไหน ในขณะที่บางเล่มก็มีคำถามอื่น ๆ เช่นถูก ทำร้าย ถูกของแข็ง เพิ่มมา ดังภาพที่ 4

ในส่วนของการชักประวัติและการตรวจ ร่างกาย เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับโรคเรื้อรังนั้น ส่วนใหญ่ จะมีเพียงแค่ ทรวงอก เต้านม หัวนม อวัยวะเพศหญิง ท่อปัสสาวะ กระเพาะปัสสาวะ รังไข่ มดลูก ปากมดลูก ช่องคลอด ตกขาว ปัสสาวะขัดเท่านั้นจะไม่มีการชัก ประวัติโรคโดยละเอียด เนื่องจากข้อจำกัดของคู่มือเล่ม อื่น ๆ คือ ต้องการครอบคลุมเนื้อหาทุกโรค ทำให้ไม่ สามารถลงรายละเอียดของแต่ละโรคได้ ตัวอย่างเช่น คู่มือการใช้ภาษา ไทย-อังกฤษ-พม่า-เขมร สำหรับ บุคลากรสาธารณสุขในการให้บริการสุขภาพแก่ ประชากรต่างด้าว ของสำนักบริหารการสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวง สาธารณสุข คำว่า“ตกขาว” ก็จะมีเนื้อหาเพียงแต่คำว่า ตกขาว ภาษาไทย-อังกฤษ-พม่า-เขมร เท่านั้น ดังภาพ ที่ 5

ในขณะที่คู่มือของงานวิจัยครั้งนี้จะเน้น เนื้อหาคำถามการชักประวัติการตรวจร่างกายที่ เกี่ยวกับโรคเรื้อรังโดยเฉพาะ และจัดทำขึ้นในลักษณะ คำถามปลายปิด โดยมีคำถามต่อเนื่อง ซึ่งเป็นคำถามที่ ลงรายละเอียดลึกไปเรื่อย ๆ เช่นเดียวกับกระบวนการ ทำงานจริง จนสามารถวินิจฉัยอาการเจ็บป่วยได้ ทำให้ คู่มือที่จัดทำขึ้นมีรายละเอียดและครอบคลุมมากกว่า เช่น คำว่า“ตกขาว” มีคำถามเกี่ยวกับลักษณะสีของตก ขาว กลิ่นของตกขาว ซึ่งคู่มือที่พัฒนาขึ้นในการวิจัยครั้ง นี้น่าจะช่วยในการชักประวัติโรคของผู้มารับบริการได้ ละเอียดโดยจะมีการชักประวัติอาการที่ละเอียด มากกว่าคู่มืออื่น ๆ ที่มีในปัจจุบัน

สรุป

จากผลการวิจัยพบว่า เครื่องมือในการชัก ประวัติโรคทางนรีเวชที่พบอยู่ในร้านยาที่พัฒนาขึ้นผ่าน ตามเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ ซึ่งถือว่าเครื่องมือมี ลักษณะที่เหมาะสม และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ จริง แต่ในการประเมินผู้มารับบริการมีความหลากหลาย ทำให้ใช้เวลาในการประเมินแต่ละคนไม่เท่ากัน บางคนใช้ เวลามากกว่าที่คาดคิดไว้ บางคำถามอาจจำเป็นต้องมี

การเพิ่มคำอธิบาย หรือรูปภาพ เพื่อเพิ่มความเข้าใจ และความน่าสนใจ ในการประเมินนี้ไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ตลอดเวลาเนื่องจากมีข้อจำกัดในการใช้ล่ามและค่าใช้จ่ายในการจ้างล่าม อีกทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เอกสารเพียงคนเดียว เนื่องจากการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการชักประวัติโรคทางรีเวชในแรงงานต่างด้าวยังไม่เคยมีมาก่อน จึงเริ่มจากการประเมินผลเฉพาะของผู้มารับบริการ เพื่อไม่ให้ปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดจากเอกสารส่งผลกระทบต่อประเมินความคิดเห็นของเครื่องมือที่พัฒนาขึ้น ทางผู้วิจัยจึงคิดว่าควรมีการพัฒนาเครื่องมือให้มีความเหมาะสมและหลากหลายมากยิ่งขึ้นในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กรมการจัดหางาน. 2559. ข้อมูลประจำเดือน กันยายน 2559 สถิติจำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือทั่วราชอาณาจักร. สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กลุ่มงานการจัดระบบองค์การเอกซนการเคลื่อนย้ายบุคคลตามข้อตกลงการค้าเสรีและสารสนเทศ. (ระบบออนไลน์). แหล่งข้อมูล: http://lib.doe.go.th/ebookdoc/020400016313_0.pdf (10 ธันวาคม 2559)
- จรินทร์ ขะชาตย์ เจริญพิศ ปริญญาศักดิ์สกุล และสมควร สุขสัมพันธ์. 2557. การพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน ชนิด ST-Segment Elevation Myocardial Infarction (STEMI) ที่ได้รับการเปิดขยายหลอดเลือดหัวใจโรงพยาบาลพระปกเกล้า. วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข. 24(1): 136-148.
- นพดล สโรบล. 2543. What's up Doc?. สถิติ คอนซัลท์เพิร์ม, กรุงเทพฯ. 214 หน้า
- บวรรัตน์ อังศุวัฒนากุล และ สงวน ลือเกียรติบัณฑิต. 2557ก. การพัฒนาฉลากภาพสำหรับผู้ป่วยที่ไม่รู้หนังสือ ตอนที่ 1: วิธีการรับประทานยาเม็ด. วารสารเภสัชกรรมไทย 6(1): 41-60.
- บวรรัตน์ อังศุวัฒนากุล และ สงวน ลือเกียรติบัณฑิต. 2557ข. การพัฒนาฉลากภาพสำหรับผู้ป่วยที่ไม่รู้หนังสือ ตอนที่ 2: คำแนะนำการใช้ยา. วารสารเภสัชกรรมไทย 6(1): 61-74.
- ศรัณย์ กอสนาน. 2555. บทบาทลักษณะและความสามารถของเภสัชกรสำหรับการเป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติงานในร้านยาที่ได้รับการรับรองเป็นร้านยาคุณภาพ. สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 7(2): 47-52.
- สำนักงานสถิติ จังหวัดนนทบุรี. 2557. รายงานสถิติ จังหวัด พ.ศ. 2557. (ระบบออนไลน์). แหล่งข้อมูล: <http://nontburi.nso.go.th/images/PDF/nont/report57.pdf> (10 ธันวาคม 2558).
- สุชาติ ทวีสิทธิ์. 2554. การพัฒนาสุขภาพของผู้หญิงในประเทศไทย. หน้า 161-179. ใน: สุรีย์พร พันพิง และมาลี สันถาวรธรรม (บก.). ประชากรและสังคม 2554: จุดเปลี่ยนประชากร จุดเปลี่ยนสังคมไทย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- สุสัณหา ยิ้มแย้ม. 2555. การเข้าถึงบริการสุขภาพและพฤติกรรมการดูแลสุขภาพด้านอนามัยเจริญพันธุ์ของแรงงานข้ามชาติสตรีไทใหญ่. วารสารสาธารณสุขศาสตร์ 42(3): 68-82.
- Boon, H. and M. Stewart. 1998. Patient-physician communication assessment instruments: 1986 to 1996 in review. Patient Education and Counseling 35(3): 161-176
- Hu, J. and C. Podhisita. 2008. Differential utilization of health care services among ethnic groups on the thailand-myanmar border: a case study of Kanchanaburi province, Thailand. Journal of Population and Social Studies 17(1): 115-133
- Daraidotsadeekul, S. 2009. Developing nursing documentation by action research. Journal of Nursing Science 27(3): 93-98

Development of a Common Gynecological Disease History Elicitation Instrument for Myanmar Workers to be Implemented at Drug Stores

Nidchawan Tantisoponwanish* and Assadang Polnok

Faculty of Pharmaceutical Sciences, Naresuan University, Tapho Subdistrict, Phitsanulok-Nakornsawan Rd., Phitsanulok 65000, Thailand

*Corresponding author: E-mail au.nidchawan@gmail.com

(Received: 16 October 2016; Accepted: 23 March 2017)

Abstract: The purpose of this study is to develop and evaluate a common instrument for eliciting gynecological disease to be implemented at drugstores with Myanmar workers. The methods used include two phases: 1) develop of history elicitation instrument, and 2) evaluation of the instrument at drug stores. The materials consisted of two types: first, common gynecological disease treatment charts, and second, common gynecological disease history books. The results are based on the participation of 88 persons, who evaluated the format of the instruments and the implementation of the instruments. The mean opinion score was more than 3.50, leading to the conclusion that the instruments were practical and useful.

Keywords: Gynecology, history taking, instrument, Myanmar labour, drugstore

บทคัดย่อ: วัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้เพื่อพัฒนาและประเมินเครื่องมือในการซักประวัติโรคทางนรีเวชที่พบบ่อยในร้านยา สำหรับแรงงานต่างด้าวชาวพม่า วิธีการวิจัย แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) การพัฒนาเครื่องมือสำหรับซักประวัติ และ 2) การประเมินผลความคิดเห็นที่มีต่อเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นในร้านยา เครื่องมือที่ใช้ 1) แผนภูมิแนวทางการรักษาโรคทางนรีเวชที่พบบ่อยที่ร้านยา และ 2) สมุดคำถามสำหรับอาการทางนรีเวชที่พบบ่อย ผลการวิจัย ผู้เข้าร่วมวิจัยจำนวน 88 คนประเมินความคิดเห็นที่มีต่อเครื่องมือด้านลักษณะรูปแบบ และ ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็น > 3.50 ซึ่งถือว่า ผ่านตามเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ โดยสรุปเครื่องมือสำหรับซักประวัติที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมด้านรูปแบบของเครื่องมือและสามารถนำมาใช้ได้จริง ในอนาคตอาจมีการปรับปรุงให้มีความเหมาะสมกับร้านยาแต่ละร้าน และการใช้งานจริงให้มากขึ้น

คำสำคัญ: นรีเวช ซักประวัติ เครื่องมือ แรงงานต่างด้าวชาวพม่า ร้านยา

Introduction

Drug stores are an element of the health system that are in close proximity to the daily lives of people, and play an

important role as a place of reliance for people when they require services to treat common illness. Pharmacists must be skilled in eliciting the history and compiling the necessary information of

the people engaging their services. A preliminary assessment of the patients' health conditions is necessary for making appropriate recommendations in providing service to the consumers. Drug stores are institutions of primary health care, located close to the people; as such they are important sites of treatment, in which recommendations are made and medicines are disbursed in order to relieve various symptoms, and hopefully provide cures to the ailments. Thus pharmacists must be very knowledgeable and skilled in their profession, so that they are able to diagnose diseases and disburse medicines in the most appropriate way for each customer. One important skill within this service provision is the elicitation of disease history and relevant information that forms the basis for diagnosis, as well as recommending people to other health facilities correctly and appropriately (Korsanan, 2012).

The economy of Thailand is currently experiencing a period of rapid and sustained growth, which has resulted in an increase of reliance on foreign labor, as workers from other countries – particularly Laos, Cambodia and Myanmar – stream into the Thailand. According to the research of the Foreign Labor Market Research Unit of the Ministry of Labor, the province of Nonthaburi reported in 2016 that the number of foreign workers had risen to 70,943 people (Department of Employment, 2016). This raises the issue of health care and sanitation for foreign laborers, and pharmacists are now faced with the need for instruments to assist in the collection of information about disease history in order to make basic health assessments, including the specific

needs of sexual health. This is the case because most female foreign workers prefer to get health care from drug stores, unless they experience serious illness or are involved in a serious accident, even though information on sexual practices shows that women's bodies are at higher risk than males for infection of AIDS and other sexually transmitted diseases, as well as having higher rates of actual health problems (Thaweessit, 2011; Yimyam, 2012; Hu and Podhisita, 2008). In 2015, 582,950 foreign women had permission to work in Thailand as labor. Data from Nonthaburi Provincial Statistical Office show that female out-patients with problems with reproductive and urinary systems have increased. In 2014, as many as 122,898 women were treated in primary health care facilities of the Ministry of Health (Nonthaburi Provincial Statistical Office, 2014).

Thailand has guidelines for eliciting personal health histories for medical treatment for doctors. These are used in making recommendations for individuals to take care of their own health, as well as preventing and treating sickness. There are English versions of the questionnaires that were developed for use with people who can communicate in English (Sarobol, 2000). Burmese language materials are used by health officials for disbursement of medicines in hospitals. However, there still has not been any research on the elicitation of health histories in pharmacies with foreign workers. In the Phesachwattana Pharmacy in Nonthaburi, most of the people who come to treat gynecological problems are not able to communicate in the Thai language, and do not have interpretation. Some people come with the name of the

medicine they desire written on a piece of paper. But it is not clear what many of these medicines are, and makes it difficult for the pharmacists to communicate with the customers to find out if they really need to use that medicine for treatment. In many cases, it takes a long time to communicate, explaining with hand gestures. The problem for the customers who cannot communicate is that in the end they are not able to solve their health problems. Some people bring a person to help with translation back to the pharmacy after a few days or a week. For these reasons, the research developed an instrument for eliciting health histories for people with gynecological problems. The objective of the research is to help the people who come to the pharmacy to communicate their pains and symptoms on their own. The result will be increased ability of pharmacists to make initial assessments of the customers' health situation, and make appropriate recommendations as to treatments or the options for seeking attention at public health facilities.

Materials and Methods

This research went through the considerations of the Human Ethics Committee of Naresuan, as project 507/57.

Target population

The target population in this research was female workers from Myanmar residing legally in Thailand, aged 20 or older, who came for the services for common gynecological problems (specifically, problems with the female reproductive system commonly found, such as normal discharge and infected discharge, as well as irregular period and use of contraceptive pills for

birth control.) Another characteristic of the population is that they have problems communicating in Thai. The total sample size was 88 people.

Research site

The research was conducted at Phesachwattana Pharmacy in Nonthaburi Province.

Research duration

The research was conducted between October 2015 and January 2016.

Research tools

Tools used in the collection of data include: group discussion guidelines and questionnaire on opinions on the data collection instrument. Qualitative data was collected through focus groups interviews, while qualitative data was collected through the questionnaire. Data was collect from one pharmacist in one pharmacy, because of the difficulties associated with coordinating among the service providers.

Data was analyzed using statistical methods, including quantity, frequency and mean, to analyze the level of the opinions and interpret the results. The analyze used the Likert scale for scoring, and the mean value for the opinions was set at > 3.5 .

Research process

Step One: Development of instrument

Development of the research instrument was done though group discussions. Normally, the participants in a group discussion would number 6–12, but the number for an optimal back and forth in the discussions is 7–8 individuals, so the researchers chose eight women, who were Myanmar workers and had experienced common gynecological problems. The instrument was tested with this group, and opinions

on the instrument were collected and synthesized. Thus, the instrument was developed through consultation with qualified experts: One holding a graduate degree in medicine with specialization in gynecology. They had experience working in facilities that were visited by Myanmar workers for at least 5 years, checking the Thai version of the instrument. Two specialists in pharmacology with experience in dispensing medicine to Myanmar workers in a gynecological dispensary for at least 5 years, testing the Thai version of the instrument. Two were Myanmar nationals living in Thailand for at least 5 years, with at least a bachelor's degree from an educational institution in Thailand, with experience working as a translator in a pharmacy frequented by Myanmar workers for at least 5 years, checking the Burmese version of the instrument. It was established that if between 3–5 of the specialist felt that the instrument was appropriate, it would be utilized in the implementation phase of the research.

Second Step: Assessment of instrument

The instrument was tested in practice, with a group of 88 Myanmar women that had visited the Phesachwattana Pharmacy with common gynecological problems, in Nonthaburi province. The instrument was assessed for its formal aspects, such as the size of the fonts and pictures, as well as the color of the paper. Opinions on the use of the instrument, such as ease in use, including recommendations were also assessed.

Results

Results of instrument development

General information of the eight people providing information is

summarized in Table 1. The following is an example of the type of results obtained from the group discussions:

The word ပါသလား။ (*pa tha la* meaning, 'is that right?', or 'right?') could in some situations be reduced to လား။ (*la* which is the basic interrogative particle). The word ဟုခန့်ခွဲ ("*hsin*" is a particle used at the end of the sentence, gave the impression of formal or literary usage. In some cases, the phrase သလား။ "*pa la*" was used as the interrogative form.

Some words can be translated same meaning, such as the word for menstruation, which could be translated as လစဉ်မဆတာရသီ ("*la sin dama dayatee*") or မမဆတာ (*da ma da*). In addition, we could use "ရသီ" (*Yatee*).

The words မမဆတာ and ရသီ are commonly used in spoken language and easily understood, but the word "မမဆတာ" (*da ma da*) were deemed to be better because they sound more polite, even though it is also easily understood. The is comparable to usage in Thai, where the general word for menstruation can be expressed with many phrases, such as menstruation. For the word for အလေး or ဝိတ် 'weight' can be used, but ဝိတ် is preferred because it is a new word, and similar to the English word 'weight'.

In summary, the contents of the instrument covered the necessary conditions, but many thought that there were more questions than expected.

The health history elicitation instrument consists of charts of the treatment of gynecological problems, with text boxes above and pictures with the questions below, written in Thai, Burmese and English. The questions were closed, requiring a 'yes' or 'no' answer. The three charts were divided according to commonly found gynecological problems, 1) discharge/vaginal itching, 2) missed or late period and 3) vaginal

bleeding/irregular period/discharge during pregnancy. The notebook of questions about common gynecological problems was printed on A5 paper, single sided, and included the questions on various symptoms in Thai, Burmese and English. These were also closed sentences, requiring a 'yes' or 'no' answer. The three booklets covered 1) discharge/vaginal itching, 2) late or missed period and 3) birth control through contraceptive pills.

Table 1 General information of patient in focus group discussion

General information	Numbers (percent)
Age (years)	
20 – 29	7 (87.5)
30 – 39	1 (12.5)
40 – 49	0 (0)
More than 50	0 (0)
Marital status	
Single	6 (75)
Married	2 (25)
Widowed	0 (0)
Degree of education in Myanmar	
Uneducated	0 (0)
Primary school	5 (62.5)
High school	2 (25)
Bachelor	1 (12.5)
Other	0 (0)

*Number of patient in focus group discussion

Results of instrument evaluation

General information of participations in the research, collected at Phesachwattana Pharmacy in Nonthaburi province between October 2015 is presented. The sample included 88 individuals, of which 58 people were aged between 20–29, 57 were married, 58

people had completed primary education in Myanmar, and 46 were involved in various types of labor employment. With regards to symptoms, 32 people engaged services for discharge or vaginal itching, late or missed period 7 people, and birth control with contraceptive pills 49 people, as shown in Table 2.

Table 2 General information of participants

General information	Number (percent)		
	Vaginal discharge/ vaginal itching (n= 32)	Missed period (n= 7)	Contraception by contraceptive pill (n= 49)
Age(Years)			
20 – 29	20 (62.50)	6 (85.71)	32(65.31)
30 – 39	11 (34.38)	1 (14.29)	16 (32.65)
40 – 49	1 (3.12)	– (–)	1 (2.04)
More than 50	– (–)	– (–)	– (–)
Marital Status			
Single	7 (21.87)	4 (57.14)	12 (24.50)
Married	23 (71.88)	3 (42.86)	31 (63.26)
Widowed	2 (6.25)	– (–)	6 (12.24)
Degree of Education in Myanmar			
Uneducated	3 (9.38)	– (–)	1 (2.04)
Primary school	17 (53.12)	3(42.86)	38 (77.55)
High school	12 (37.50)	4(57.14)	10 (20.41)
Bachelor	– (–)	– (–)	– (–)
Other	– (–)	– (–)	– (–)
Occupation			
Construction Labor	3 (9.38)	– (–)	5 (10.20)
Other Labor	20 (62.50)	6 (85.71)	20 (40.82)
Servant in the house	7 (21.87)	1 (14.29)	17 (34.70)
Other service	2 (6.25)	– (–)	6 (12.24)
Other	– (–)	– (–)	1 (2.04)

The evaluation of the general formal aspects of the instrument, assessment of the appropriateness of the instrument in terms of size, color and pictures included, color of paper used, color, size and style of text. For the discharge and vaginal itching instrument, the scores for a) size of instrument, b) color and pictures included, c) color of paper used, d) color of text, e) size of text, f) style of text, and g) general acceptance of the instrument were 4, 4, 4, 4, 4, 4 and 4, respectively. These results are all within the ‘high’ range.

With regards to the instrument for late or missed period, the scores for a) size of instrument, b) color and pictures included, c) color of paper used, d) color

of text, and g) general acceptance of the instrument were 4, 4, 4, 4 and 4, respectively. These results are all within the ‘high’ range. For the opinions about the color of text and style of text, the scores were 5 and 5, all within the ‘highest’ range.

For the contraception instrument, the scores for a) size of instrument, b) color and pictures included, c) color of paper used, d) color of text, e) size of text, f) style of text, and g) general acceptance of the instrument were 4, 4, 4, 4, 4, 4 and 4, respectively. These results are all within the ‘high’ range. The results of the assessment suggest that the instrument will help patients explain their symptoms for each topic to the pharmacist more

easily, more quickly and more thoroughly.

With regards to its use, how effective will the instrument be in general terms? For vaginal discharge/itching, patients believed that the instrument will help explain their symptoms more quickly and thoroughly, the scores were 4 and 4, respectively, at a 'high' level. With regards to explaining symptoms easier and general acceptance of the instrument, the scores were 5 and 5, respectively, at the 'highest' level.

For late or missed period, patients believed that the instrument will help

explain their symptoms more easily, quickly and general acceptance of the instrument, the scores were 5, 5 and 5, respectively, at the 'highest' level. With regards to explaining symptoms thoroughly, the score was 4, at the 'high' level.

For contraception, patients believed that the instrument will help explain their symptoms more quickly, more thoroughly and general acceptance, the scores were 4 and 4, respectively, at a 'high' level. With regards to explaining symptoms easily, the score was 5, at the 'highest' level.

หมวดคำทักทาย / Greetings

หมวด	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	ภาษาเขมร	คำอ่าน	ภาษาพม่า	คำอ่าน
 คำทักทาย	สวัสดี	Hi / Hello	ฮูรู	ฮั่ว เจตือ	ဟဲလလို	หมักกะหมักว่า
	ยินดีที่ได้รู้จัก	Nice to meet you.	โกกษะเขตซอกลอ	รัก-เจีย โดย บาน ซากาล	ဝေ့လုတုဝဲသဝီတဝ်	คัว-ระด้า วันตา-ปาด
	ลาก่อน	Goodbye	ลากันเฮีย	เลือ เจ็น เฮีย	သုတေတုဝ်	ตัว-ค้อ หมะ
	สบายดีไหม	How are you?	ลุดองบูตเฮา?	ซุก-จับ-บวย-เจีย-เฮ	နုတုဝ်သဝ်	เหน-กา-ลา
	คุณชื่ออะไร	What Is Your Name?	มูญชื้อ-มู?	เนือะ ชูม-เฮะ-เรีย	ဝဲသုတုဝ်သဝ်ဝ်ဝ်	จิ้น-บยา-น-หมะ-แน-โกล
	ฉันชื่อ...	My name is...	ลุ่มชื้อ...	คหมึ-ชม...	ကွၢ်တုဝ်သုတုဝ်	จะ-นิน-แน-หม...
	ยินดีต้อนรับ	Welcome	ลุมลุดม	โธ-จาว-ลุม	ကြိုဆိုတဝ်	โง-ไซ-ปาด
	เคย	Once	ลุด	หลว	တုဝ်	ชู่-ค
	ไม่เคย	Never	ยิดดุด	เน็น หลว	-ดูลู	มะ-ชู่
	ใช่	Yes	หือ	แมง	ဟั่ว-ดว	โฮ-เค
คำทักทาย	ไม่ใช่	No	ยิดยิด	เน็น แมง	ဟั่ว-ดูลู	มะ-โฮ-บู
	ไม่แน่ใจ	Not Sure	ยิดดุด	เน็น จูบ-หรือ-ยิด-จาว	ဝဲသုတုဝ်	มะ-เต-ปาด-บู
	ขอบคุณ	Thank You	หมุด	ฮอ-กุน	နုတုဝ်သဝ်	เจ-คู้-คิน-ปาด
	ขอโทษ	Sorry	ลุมชาม	โธ-น-โด	တုဝ်သဝ်	เก-จิ้น-ปาด
	ขอให้โชคดี	Good Luck	ลุมชื้อ-ลุด-ลุด	โธ-โย-เมียน-ชื้อ-ม-ลุด	ဝဲသဝ်	กั้น-กา-ปาด

ภาษาไทย	คำอ่าน	ภาษาพม่า
สบายดี	เน-เกา-แค	နုတုဝ်သဝ်
แล้วคุณล่ะ.....สบายดีไหม	คิน-ยอ-เน-เกา-ล้า	သဝ်-ดุด-နုတုဝ်သဝ်
ชื่ออะไร?	นา-หม-แน-โกล-ค้อ	နု-သု-တု-ဝ်-သဝ်-ဝ်
กระหม่อม	*จะ-เน-ระ(จะ-นอ)-นา-แม (ชาย)	ကွၢ်နု-သု-တု-ဝ်
ดิฉันชื่อ	จะ-มะ-นา-แม (หญิง)	ကွၢ်နု-သု-တု-ဝ်
ยินดีที่ได้รู้จัก	ได้-ยอ-ระ-คิน-วา-น-ตา-ปาด	ဝေ့-လု-တု-ဝ်-သဝ်-ဝ်
แล้วพบกันใหม่	เป-ย-น-ได-ยอ-ระ-คิน-แม	ပြန်-တု-ဝ်-သဝ်
ขอให้โชคดี	กา-น-เกา-ปาด	ကံ-တု-ဝ်-သဝ်
ขอเชิญ	จั่ว-ปาด	ကြို-ပဲ
ยินดีต้อนรับ	โง-ไซ-ปาด	ကြို-ဆို-တု-ဝ်
ขอโทษ	เต-ปาด-ปาด	တု-ဝ်-သဝ်
ขอบคุณ	เจ-ชู่-คิน-ปาด	နု-တု-ဝ်-သဝ်
ขอบคุณมาก	เจ-ชู่-อะ-เม-ย-คิน-ปาด	နု-တု-ဝ်-သဝ်-မู-ระ-ကြို-ဆို-တု-ဝ်
กินข้าวหรือยัง	ทะ-มิน-ชา-ปี้-ล้า	ထမင်း-စား-ပြီ-ပြီ-သဝ်
กินแล้ว	ชา-ปี้	စား-ပြီ-ပြီ
ยังไม่กิน	มะ-ชา-อะ-คิน	မစား-ရ-သေး-သေး
ครับ	ฮก-แก/คา-เมีย	ဟั่ว-กัว-อะ-ดว
ค่ะ	ฮก-แก/จิ้น	ဟั่ว-กัว-กัว-ดว

ภาษาไทย	คำอ่าน	ภาษาพม่า
สวัสดี (เมื่อพบกัน)	มิ-ง-กะ-ลา-ปาด	ဟဲ-ลโล
สวัสดีจากก่อน (เมื่อจากลา)	โน-ก-ชะ-ปาด-ล้า	နု-တု-ဝ်-သဝ်
สบายดีไหม	น-ก-ลา-ลา	နု-တု-ဝ်-သဝ်
สบายดี	น-ก-ลา-ล้า	နု-ทု-ဝ်-သဝ်
แล้วคุณล่ะ.....สบายดีไหม	คิน-ยอ-เน-เกา-ล้า	သဝ်-ดุด-နု-ทု-ဝ်-သဝ်
ชื่ออะไร?	นา-หม-แน-เป-โกล-ชะ-น-เล	နု-သု-တု-ဝ်-သဝ်-ဝ်
กระหม่อม	*จะ-เน-ระ(จะ-นอ) - นา-แม (ชาย)	ကွၢ်နု-သု-တု-ဝ်
ดิฉันชื่อ	จะ-มะ-นา-แม (หญิง)	ကွၢ်နု-သု-တု-ဝ်
ยินดีที่ได้รู้จัก	คัว-ระ-คิน-วา-น-ตา-ปาด	ဝေ့-လု-တု-ဝ်-သဝ်-ဝ်
แล้วพบกันใหม่	ปัด-ยอ-ระ-คิน-แม	ပြန်-တု-ဝ်-သဝ်
ขอให้โชคดี	กา-น-เกา-ปาด-ล้า	ကံ-တု-ဝ်-သဝ်
ขอเชิญ	จั่ว-ปาด	ကြို-ပဲ
ยินดีต้อนรับ	โง-ไซ-ปาด	ကြို-ဆို-တု-ဝ်
ขอโทษ	เต-ปาด-ปาด	တု-ဝ်-သဝ်
ขอบคุณ	เจ-ชู่-คิน-ปาด	နု-ทု-ဝ်-သဝ်
ขอบคุณมาก	เจ-ชู่-อะ-เม-ย-คิน-ปาด	နု-ทု-ဝ်-သဝ်-မู-ระ-ကြို-ဆို-တု-ဝ်
กินข้าวหรือยัง	ทะ-มิน-ชา-ปี้-ล้า	ထမင်း-စား-ပြီ-ပြီ-သဝ်
กินแล้ว	ชา-ปี้-ปี้	စား-ပြီ-ပြီ
ยังไม่กิน	มะ-ชา-อะ-คิน	မစား-ရ-သေး-သေး
ครับ	ฮก-แก/ จิ้น	ဟั่ว-กัว-อะ-ดว
ค่ะ	ฮก-แก/ จิ้น	ဟั่ว-กัว-กัว-ดว

Figure 1 Comparison of content in greeting category of instrument from other institute

Discussion

The qualitative research provided in-depth information that was highly appropriate for the engaged and practical objectives of the research. The group discussions, a key part of the development of the instrument, were also

an appropriate method in the research. There have been many research activities, such as the development of picture cards for people who cannot read, development of systems to care for heart attack and development of health care records. These use the group discussion methods for developing medicine labels, patient

management systems, and development of existing health care records to develop systems that are appropriate for the sample group in each research effort (Angsuwattanakul and Lerkiatbundit, 2014a; Kachataya *et al.*, 2014; Daraidotsadeekul, 2009).

The general appearance of the instrument that was developed and the practical use of the instrument passed the assessment process that was established. It can be said that the instrument is appropriate, and is acceptable for actual use. This is in line with previous research on instruments to facilitate communication between doctors and patients, which found that most of the instruments are reliable and practical. However, from assessment of existing instruments, it was found that body language is still necessary (Boon and Steward, 1998). Presently, many agencies have developed and use handbooks to provide information in different languages, but most of them have similar contents concerning daily life. In the area of general greetings, the phrases that have been provided are generally well covered, as shown in Figure 1. In the instrument developed by the current researchers, the greetings only have words such as hello and thank you. Other materials developed by agencies have good coverage of terms for various organs of the body, as in Figure 2.

Even though the instrument developed by the researchers does not have many terms in this area regarding health history, manuals developed by other agencies only help to elicit basic health history. Most that are available now have similar material, with only small differences, as shown in Figure 3.

In the area of physical examination, most only cover a basic physical examination; for example, how many days the symptoms have been present, nausea, diarrhea, fever, and others. The material in most handbooks that are currently available is quite similar, with only minimal difference. Some handbooks have additional questions, such as ‘how are the symptoms?’, ‘how do you feel?’, ‘where is the pain?’, while some have other questions involving violence and other issues, as shown in Figure 4.

For physical examinations and health history about gynecology, most only have words such as chest, breast, nipple, female genitalia, urethra, bladder, ovaries, womb, cervix, vagina, vaginal discharge and urination difficulty. They do not include material covering the detailed elicitation of health history. This is because other materials must cover all illness and disease, and are thus not able to go deep into any specific area. For example, the handbook including Thai–English–Burmese–Khmer, will have only the word vaginal discharge for that item in the four languages, as shown in Figure 5.

While the manual developed in this research focuses on elicitation of health history in physical examinations for gynecological problems, the questions included are closed questions that go into the details of the conditions. Together with the actual practice of administering the instrument, it is possible to diagnose the illness. Thus, the instrument developed is much more detailed; for example, for vaginal discharge, there are questions about the characteristics and smell of the discharge. In this way, the instrument should enable

the elicitation of health histories that are more detailed than possible with other instruments currently available.

Conclusion

The research has found that the instrument developed to facilitate the elicitation of health history with patients suffering from common gynecological ailment passed the evaluation criteria that was established. The instrument has characteristics that are appropriate, and can be used in real situations. However, in the assessment of patients there was a diversity of people and the time required to complete the assessment was varied. Some people took more time than estimated, and some questions may require additional explanation or images to increase comprehension and interest. In this assessment, it was not possible to able to collect data continuously because of the time limitations of the translators and the costs of hiring the translators. Moreover, only one pharmacist was involved in the data collection because there has never been research on elicitation of gynecological health history with Myanmar workers. This first effort focused on patients that came to use the services of the pharmacy, so as to prevent various factors from the pharmacist to influence the opinions of the patients regarding the instrument that was developed. The researchers believe that the instrument should be developed further into the future in order to increase its appropriateness and diversity.

References

- Angsuwattanakul, B. and S. Lerkiatbundit. 2014a. Development of labels for patients that cannot read part 1: how to take medicines in pill form. *Thai Journal of Pharmacy Practice* 6(1): 41–60.
- Angsuwattanakul, B. and S. Lerkiatbundit. 2014b. Development of labels for patients that cannot read part 2: recommendations for use of medicine. *Thai Journal of Pharmacy Practice* 6(1): 61–74.
- Boon, H. and M. Stewart. 1998. Patient–physician communication assessment instruments: 1986 to 1996 in review. *Patient Education and Counseling* 35(3):161–176.
- Daraidotsadeekul, S. 2009. Developing nursing documentation by action research. *Journal of Nursing Science* 27(3): 93–98.
- Department of Employment. 2016. Monthly data for September 2016: The Number of Foreigners Obtaining Permission to Work is in Excess across the Kingdom. (Online). Available: http://lib.doe.go.th/ebookdoc/020400016313_0.pdf (December 10, 2016)
- Hu, J. and C. Podhisita. 2008. Differential utilization of health care services among ethnic groups on the Thailand–Myanmar border: A case study of Kanchanaburi province, Thailand. *Journal of Population and Social Studies* 17(1): 115–133.
- Kachataya, J., C. preeyasaksakul and S. Suksamphan. 2014. Caring system development to care for patients with ST–Segment elevation myocardial infarction (STEMI) receiving primary
- Angsuwattanakul, B. and S. Lerkiatbundit. 2014a. Development of labels for patients that cannot read part 1:

- percutaneous coronary intervention at Phrapokklao Hospital, Thailand. *Nursing Journal of the Ministry of Public Health* 24(1): 136–148.
- Korsanan, S. 2012. Role, form and capacity of pharmacists in their responsibilities in pharmacies that are certified for high quality medicines. *Journal of Human Resource Intelligence* (7)2: 47–52.
- Sarobol, N.m 2000. What's up Doc?. Lalit Consulting Firm, Bangkok. 214 p.
- Nonhaburi Provincial Statistical Office. 2014. Provincial statistical report: 2014. (Online). Available: <http://nontburi.nso.go.th/images/PDF/nont/report57.pdf> (December 10, 2015)
- Thaweesit, S. 2011. Development of Women's Well – being in Thailand. Pp. 161–179. *In*: Punpuing, S. and Sunpawan, M (eds.). *Population and Social* 2011. Institute for Population and Social Research Mahidol University, Bangkok.
- Yimyam, S. 2012. Access to Health Services and Health Care and Sanitation Practices of Transboundary Shan Female Workers. *Warasan Satharanasuksat* 42(3):68–82.
-